

అవిటి ప్రాణి

"మమ్మీ! తొందరగా రావాలి దొడ్లోంచి గట్టిగా పిల్చాడు మురళి
 ఏమిటా? ఇంట్లోంచి బిగ్గరగా అంది వాసంతి
 ఓసారిలా రామ్మా! వాడి గొంతులో కంగారు!
 ఎలా రానా? వాసంతి గొంతు నన్నగా వణికింది
 అప్పుడు గుర్తించింది మురళికి తల్లి లేవలేదని
 గభాలు తల్లి దగ్గరికొచ్చి -
 సారీ మమ్మీ! మర్చిపోయి పిల్చాడు అన్నాడు
 మురళి నొచ్చుకుంటూ
 పరవాలేదులే! ఏమిటి ఎందుకు పిల్చావో?
 నవ్వు తెచ్చుకుంటూ అంది వాసంతి
 మరేం లేదమ్మా! కాకీ కాలుకి దెబ్బ
 తగిలినట్టుంది పాపం! కుంటుకుంటూ మెతుకుల్ని
 ఏరుకు తింటోంది! జాలిగా అన్నాడు మురళి
 తృప్తి పడింది వాసంతి
 అయ్యో! ఎలా తగిలిందిరా? అంది ఆదుర్దాగా
 ఏమో నమ్మా! తెలియదు! ఎవరైనా కొట్టారేమో!
 బాగా తగిలిందా? నెత్తురోస్తోందా? కంగారుగా
 అంది వాసంతి
 ఆ! తగిలినట్టే వుంది! అసలు కాలుకింద
 పెట్టలేకపోతోంది
 అయ్యో! అంటూ ఆ దెబ్బ తనకే తగిలినట్టు
 తెగబాధపడిపోయింది వాసంతి
 అదే మరొకప్పుడైతే ఈ విషయాన్ని తేలిగ్గా తీసి
 పారేసేది కానీ ఇప్పుడమ్మె అలా అనుకోలేదు
 కారణం
 రెండు నెలల క్రితం ఆమె మేడ ఎక్కుతూ కాలు
 స్లిప్పయి పడిపోయింది
 కాలు ప్రాకృరయింది!
 అప్పట్నుంచి విండి కట్టుతో అలా మంచంమీదే
 వుండిపోయింది
 మానసికంగా చాలా కృంగిపోయింది
 మంచంలో ఉన్న ఆమెకి ఆలోచనలు ముసిరి తెగ
 భయపేడ్చేశాయి
 మనిషి నిస్సహాయ స్థితిలో ఎలా వుంటాడో
 అనుభవపూర్వకంగా తెలుసుకుంది
 అందుకే ఏ ప్రాణి బాధపడుతున్నా ఆమె
 చూడలేదు చూచి భరించలేదు
 అందుకే కాకీ సంగతి ఎనగానే
 గిలగిల్లాడిపోయింది
 కాకీని గురించి పదే పదే అడిగింది కొడుకుని
 భర్త, పిల్లలు ఆమెని ఎంతో అపురూపంగా
 చూసుకుంటున్నా మంచంలో వుండటం సరక

ప్రాయంగానే వుందామెకి
 మరో నాలుగు రోజుల్లో కట్టు విప్పుతానన్నారు
 డాక్టర్ గారు
 ఆ నాలుగు రోజులూ మరీ యుగాలుగా తోచాయి
 వాసంతికి ఒక్కసారి కాకీని చూడాలని మహా
 ఆరాటంగా వుందామెకి
 అనుకన్న రోజునే వాసంతి కాలు కట్టు విప్పారు
 పసిపాపకి నడక నేర్పుతూ, ఆ పాప మెల్లగా
 అడుగులేస్తూండే మురిసిపోతూ చూసే తల్లిలా
 చూస్తున్నారామెకేనె భర్త, పిల్లలు
 తల మీదినించి వదిలినప్పటి బరువు
 దించినట్టుయింది వాసంతికి
 ఆ వెంటనే కాకీని చూసింది!
 ఆ కాకీకాలు దాదాపు శిథిలావస్థలో వుంది!
 ఏం జబ్బో! లేకపోతే ఏ తుంటరి వెదవో
 గాయిపెట్టి కొట్టి వుంటాడు! అది సెప్పిక్ అయి
 వుంటుంది! అయితే పాపం దానికి కట్టిపరు
 డతారు? అసలు వాటిలో డాక్టర్లుంటారా? తన
 పని ఆలోచనలకి తనే నవ్వుకుంది వాసంతి
 మర్నాడు కాకీకాలు మరీ వాడైపోయింది
 బాచవల్ల కాబోలు ఓ మూల ఒదిగి దిగి నిల్చుంది
 క్రమేపీ దానికాలు క్షీణించి ఓ రోజున పూర్తిగా
 ఊకిపోయింది
 ఓ కాలులేని, బాధతో మూగగా రోదిస్తూ ఓ
 పక్కగా మూడుచుక్కూర్చున్న ఆకాకీని చూసి
 తల్లి దిట్టిపోయింది వాసంతి
 కానీ తానేం చెయ్యగలదు? బాధ తగ్గింది
 కాబోలు మరో రోజు తర్వాత మెల్లగా మెతుకులు
 ఏరుకు తినడానికి ప్రయత్నించింది ఆ కాకీ కాని
 మిగతా కాకులు దాన్ని చేరనివ్వలేదు
 అలాగే పనిమనిషి పడేసిన అంట్లోని
 మెతుకులు ఏరుకు తింటూ, మిగతా కాకులు
 తరుముతూండే, భయంతో పక్కకి తప్పుకుంటూ
 దూరంనించే ఆ మెతుకులకేనె ఆకాకీ చూస్తూ
 ఒదిగి దిగి వుండే ఆ కాకీని చూస్తూండే వాసంతి
 కళ్ళు నీళ్ళతో నిండిపోయేవి!
 ఓ సారి మెల్లగా కాస్త ఇడ్డి ముక్కు తుంచి
 దానిముందు పడేసేది వాసంతి
 ఆకలితో, ఆనందంగా అందుకొబోయిన ఆ కుంటి
 కాకీని తరిమేసి మరో కాకీ దాన్ని నోట కరుచుకు
 పోయింది
 ఎవరో, ఎప్పుడో కులాభిమానం వున్న వాళ్లని
 కాకులతో పోలాడం గుర్తించి, అందులో ఎంత

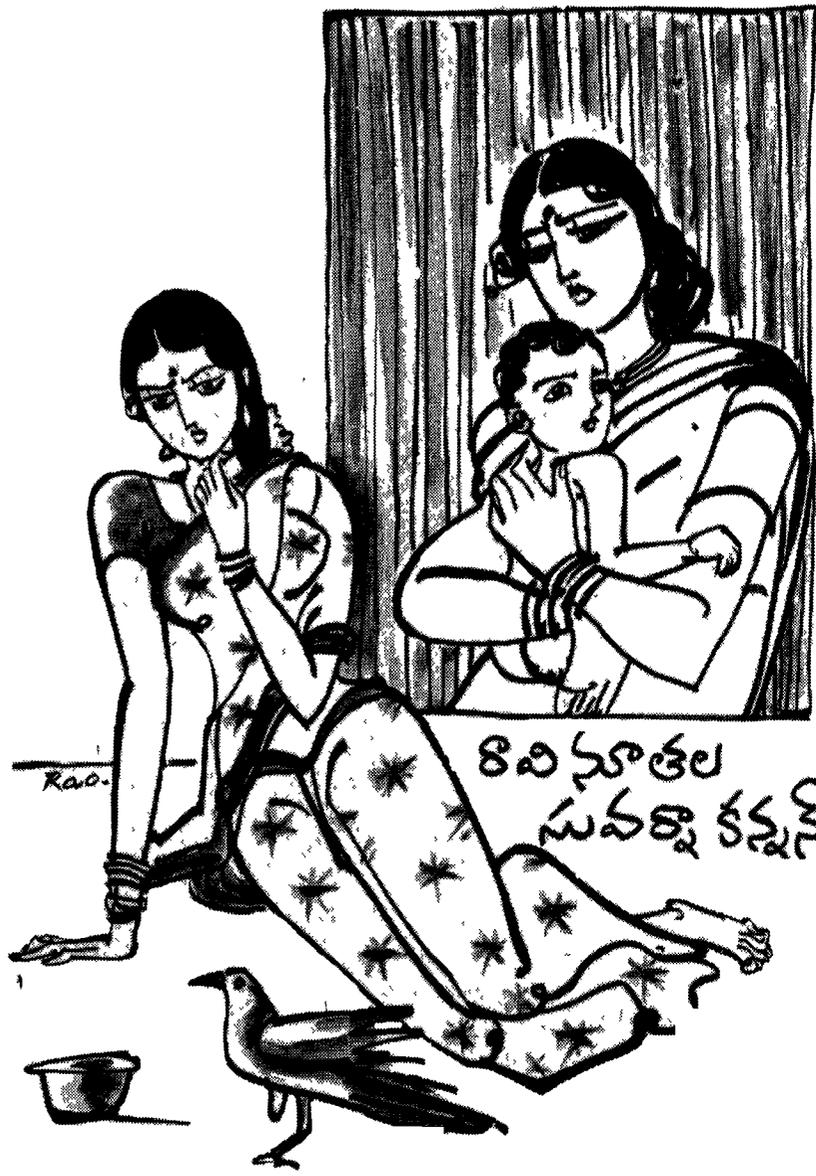
నిజం వుందో చూసి మరీ తెలుసుకుంది వాసంతి
 అంతా అబద్దం!
 మనిషికి ధనమే కొండంత బలం! కానీ
 బంతువులకీ ఇలాంటి ప్రాణులకీ శారీరక బలమే
 ముఖ్యం!
 బలవంతులదే రాజ్యం!
 బారంగా నిట్టూర్చింది వాసంతి
 ఆ రోజునుంచి కాకీ ఒంటరిగా ఉన్న సమయం
 చూసే జాగ్రత్తగా ఆహారం వెయ్యడం మొదలు
 పెట్టింది
 కొన్నాళ్ళకి ఆ కాకీకి కాస్త ధైర్యం వచ్చినట్టుంది
 నిర్భయంగా తోపిలికి రావడం ప్రారంభించింది
 అంతేకాదు కుంటికాలి మీద ఆమెకున్న
 అభిమానం మిగతావి కనిపెట్టినట్టున్నాయి అవి
 కూడా ఆ కుంటికాకీని అంటిపెట్టుకుని మరీ
 వుండడం మొదలుపెట్టింది!
 అయినా ఎలాగో తెలివిగా ఆ కుంటికాకీ
 మాత్రమే ఆహారం వేస్తూ దాన్ని బ్రతికిస్తోంది
 వాసంతి
 అనుకోకుండా ఊతల్లిన వాసంతి పక్షాభిజాల
 తర్వాత తిరిగి వచ్చింది
 పాటాత్తుగా ఆమెకి కాకీ గుర్తొచ్చింది! గుండె
 రుల్లుమంది!
 కంగారుగా పెరడంతా వెతికింది!
 ఆ కాకీ కనిపించలేదు!
 ఏమైంది? ఈ పది రోజులూ దానికి తిండెలా
 దొరికింది? ఎవరు పెడతారు ఒక వేళ తిండిలేక
 అమ్మో! అలా పూసోస్తేనే ఆమె మనసంతా
 అదోలా అయిపోయింది
 తను కనిపించగానే ఒంటికాలితో కుంటుకుంటూ
 దగ్గరకు వచ్చే ఆ కాకీ కనిపించక పోయేసరికి
 వాసంతికి విచ్చిపట్టినట్టుగా అయిపోయింది
 మంగీ! ఆ కాకీని చూశావుదే? అంది పని
 మనిషితో
 లేదమ్మా! ముఖావంగా అనేసి చివురు చేతిలోకి
 తీసుకుని ఊడవడం మొదలుపెట్టింది మంగీ
 ఏమైందో ఏమిటో! కాస్త మేంలేని ఈ
 నాలుగు రోజులు దానికాస్త తిండి పడెయ్య
 కూడదటే? అంటూ విసుక్కుంది వాసంతి
 నేనూ పన్నెక్కిరానేదమ్మా!
 ఏమిటో నువ్వు రాలేదా? అంటే మేం
 లేనన్నాళ్ళూ ఏదీలో ముగ్గెయ్యలేదా? కోపంగా
 అంది వాసంతి
 మంగీ మాట్లాడలేదు
 ఎంత నిర్లక్ష్యం! అడిగిది నిన్నేనే! కాకీ
 కనిపించలేదన్న కోపం మంగీ మీద చూపించింది
 వాసంతి
 మొన్న మనం వెళ్లే రోజు మంగీకి జ్వరంగా వుంది
 కదమ్మా! ఎక్కువైందేమో! అన్నాడు మురళి
 వాసంతి పరీక్షగా చూసింది మంగీకేసి

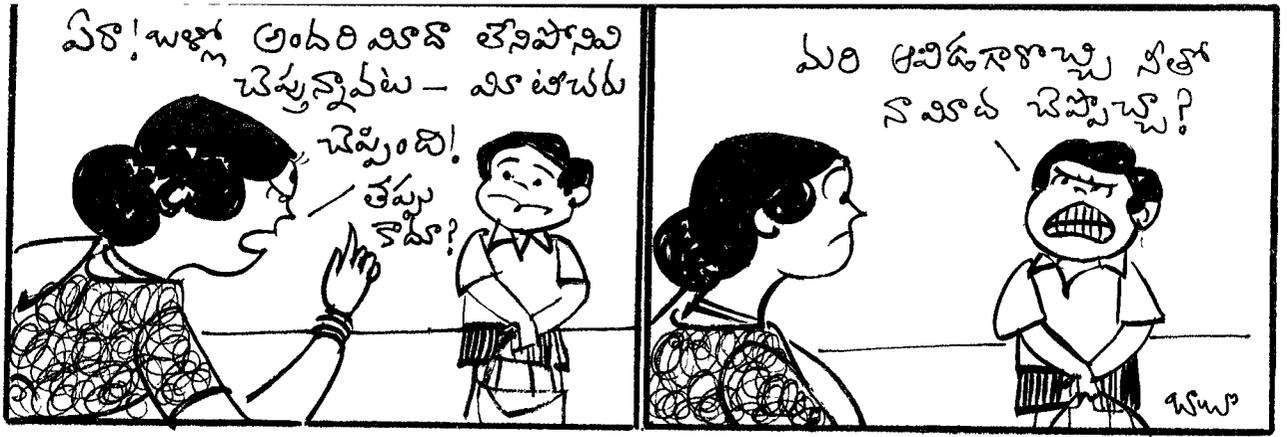
నిజంగా మంగి నీరసించి బాయి వుంది క్షణం
 జాలిపడింది కానీ బింకంగా
 ఊ! ఎప్పుడూ రోగాలో అదేమంటే మావీ
 ప్రాణాలే అంటూ వెధవ సినిమా డైలాగులు! రుస
 రుసలాడుతూ అంటు పడేసింది
 మంగి మౌనంగా అంటు ముందు కూర్చుని
 తోవడం మొదలు పెట్టింది
 ఇంతలో పక్క తోటలో బోలెడు కాకులు గోలగా
 అరవడం వినిపించింది
 వాసంతి తృల్లి పడింది
 మంగి అక్కడేదో కాకులరుస్తున్నట్టున్నాయి
 చూడు అంది కంగారుగా
 మంగి లేచి వెళ్లింది
 ఇంతలో పక్కంటి పాప పరుగెత్తుకొచ్చింది
 అంటి! మా దొడ్లో ఓ కాకి
 చచ్చిపోయింది! పాపం! దాని చుట్టాలు కాబోలు
 తెగ విడుస్తున్నాయి! అంటూ
 వాసంతి గుండె జల్లు మంది
 పుట్టిదురుఖం ముంచుకొచ్చింది!
 అవును! మరి! ఇన్నాళ్లు తిండిలేక పోతే ఎలా
 బతుకుతుంది? పాపిష్టి దాన్ని ఎవరికైనా చెప్పినా
 వెళ్లాను కాదు నాలుగు మెతుకులు వడెయ్యమని!
 అయినా ఆ వెధవ కాకులు మాత్రం?
 బతికున్నాళ్లు దాన్ని ఒంటరిదాన్ని చేసి దూరంగా
 తరిమేశాయ్! ఇప్పుడు ఏడుస్తున్నాయి!
 తనని, కాకుల్ని కూడా తిడుతూ అలా నిల్చుంది
 పోయింది వాసంతి
 ఏమిటి వనూ! ఇక్కడ నిల్చున్నా వేమిటి? నీ
 కాకి ఫ్రెండ్ కనిపించలేదా? అంటూ ఆమె భర్త
 రామం వచ్చాడు
 భర్త మాటలకి మరి దుఖం పెరిగి ఒక్కనారి
 చేతుల్లో ముఖాన్ని దాచుకుని భోరుమంది వాసంతి
 ఏమిటి? ఏమైంది? కంగారుపడి పోయాడు
 రామం
 మన మన కుంటి కాకి చచ్చి పోయిందంటి!
 ఏడుస్తూనే అంది వాసంతి
 ఓనో! దానికేనా? నే నింకోదో అనుకుని కంగారు
 పడ్డాను! తేలిగ్గా అనేకాడు రామం అతని మాటలకి
 తెల్ల బోయిన వాసంతి కోపంగా ఏదో అనబోయింది
 ఇంతలో -
 కావో! కావో! అన్న సుపరిచిత స్వరం వినిపించి
 తృల్లి పడి చూసింది
 అవును! ఆ కాకి
 తను ప్రేమించే ఆ కుంటి కాకి
 వాసంతి ముఖంలో చెప్పలేనంత వెలుగు!
 ఆమెకి ఆ కాకి అరుపు తియ్యని వేణు నాదంలా
 తోచింది!
 అబ్బి నన్ను చూసిన దాని ముఖంలో ఎంత
 ఆనందం! అనుకుని మురిసి పోయింది!
 ఏమండీ! ఆ చచ్చి పోయింది మనకాకి
 7-12-84 ఆంధ్రసచిత్రపాఠశాల 19

కామ్రాదేదో వేరే కాక! ఆ ఆనందంతో భర్త మీది
 కోపంగానీ, ఆ కాకిని భర్త కూడా
 చూస్తూన్నాడనిగానీ గుర్తు రాలేదు హాసంతికి
 గబ గబా లోపలికి వెళ్లి తినడానికోదో తెచ్చి దాని
 ముందు వడేసి, అది కుంటుతూ ఏరుకుని
 తింటూంటే, మిగతా కాకులు రాకుండా చూస్తూ
 అధోలాంటి తన్మయావస్థలో పడిపోయింది!
 ఆమె చర్యని జాగ్రత్తగా గమనిస్తున్న రామం
 వనూ! ఒక్క మాటడుగుతాను! కోపం
 తెచ్చుకోవుగా? అన్నాడు మెల్లగా
 ఊహా! అడగండి! నవ్వుతూ అంది వాసంతి
 ఈ కుంటి కాకి మీద నీ కేండుకింత మమకారం?
 బావుంది! ఇదో ప్రశ్న? అడిగారు కాబట్టి
 చెప్తున్నాను! పాపం! అది కుంటి కాకి! తనంతట
 తానుగా తిండి సంపాదించుకోలేదు! అందుకే
 నాలుగు మెతుకులు వేస్తూన్నాను అవి తిని అది

బ్రతుకుతోంది! తేలిగ్గా అంది వాసంతి
 ఆ కుంటి కాకితో అది బ్రతికి ప్రయోజనం
 ఏమిటి? అలా బ్రతికి ఎవర్ని వుద్దరించాలి? ఇలాంటి
 అవిటి జీవాలు బతికేకంటే ఛస్సే సుఖం కదూ?
 అన్నాడు రామం
 నిర్మాంత పోయింది వాసంతి
 మీరనేది తడారిన గొంతుతో ఏదో
 అనబోయింది
 'అయ్యా! నారీ! ఏది మాట్లాడినా కాస్త దూరం
 ఆలోచించి మాట్లాడాలి వాసంతీ!
 మెల్లగా అనేని లోనికెళ్ళిపోయాడు రామం
 వాసంతి ముఖం కత్తివేటుకు నెత్తురు బొట్టు
 లేసంతగా పాలిపోయింది!
 గతం ఆమె కళ్ళ ముందు వికటాట్ట పోసం చేసింది

 మంగికి మూడేళ్ళ క్రితం ఓ కొడుకు పుట్టాడు

వాడికి పుట్టుకతోనే రెండు కాళ్ళు వ్రేలాట పోయాయి ఇప్పటికీ నెలల ఎట్లాడిలానే ఎప్పుడూ పడుకునే పుంటాడు ఎదుగు, బొదుగు లేదు

వాణ్ణి చూసిన వాసంతి ఒళ్ళు జలదరించింది మొదట్లో మంగి వాణ్ణి కూడా తనతో తెచ్చుకుని ఓ మూలగా పడుకోపెట్టి తన పన్ను చేసుకుని మళ్ళీ వెళ్ళేటప్పుడు తీసుకు పోయేది

పైగా వాడి కెప్పుడూ రోగాలే! వాడు పుట్టిందగ్గర్నించి మంగికి కప్పాలే! ఒకదోట స్థిరంగా పని చేసుకోనిచ్చేవాడుకాదు తల్లి కనుమరుగైతే రాగం మొదలు పెట్టేవాడు ఇదంతా మొదట్లో సహించినా రాసురాసు వాసంతికి చిరాకు ఎక్కువైపోతోంది!

వాణ్ణి చూస్తేనేకంపరంగా వుందామెకి కారణం వాడి మూలంగా మంగి నాగాలు పెడుతోంది!

అంటూ సరిగ్గా తో మడమే లేదు! బట్టలు సరేసరి! వచ్చిందగ్గర్నించి 'ఉరుకులు' మధ్య మధ్య ఆ కుంటి కొడుకుతో ముచ్చట్లు! ఇవన్నీ సహించలేకపోయింది వాసంతి మంగిని అనవసరంగా తిట్టడం, కొడుకుని ముచ్చ పెట్టుకుంటున్న మంగిని చూసి అసహ్యంకోవడం మొదలు పెట్టింది

మంగి అర్థం చేసుకుంది యజమానురాలి అందుకో పనివాణ్ణి ఇంటి దగ్గరే వుంచి ఇరుగమ్మ పొరుగమ్మతో చెప్పి పనిచేసుకుని వెళ్ళడం మొదలు పెట్టింది

అయితే ఇది మరి చిరాగ్గా వుంది వాసంతికి వచ్చిందగ్గర్నించి వెడతానన్న హడావి ఎక్కువైపోయింది విసుక్కుంది!

అన్నంగిన్నెల్నిండా మెతుకులే! అని ముంక పడింది!

ఎక్కడ వాచి అక్కడే! ఇదేం ఉడ్డు అంటూ నిలదీసింది!

అలా పరుగువెడితే మరో మనిషిని చూసుకోనాలన్నోంది! అంటూ పొచ్చరించింది

అవిటి ప్రాణి

భర్త ఎదో అసహితే -
 "పనిమనిషి విషయంలో అసహ్యంగా మీరు. తల దూర్చకండి" అంటూ మండిపడింది.
 అయితే ఎన్నిచేసినా మంగిని మాత్రం పని మాన్పించలేదు.
 ఆమెకి తెలుసు ఈ రోజుల్లో పనిమనుషులెలా వున్నారో.
 దొంగతనంలేని, మాట దరుసుతనంలేని మంగిని ఒదులుకునేంతటి పెచ్చిదికాదు వాసంతి.
 ఈమధ్య మంగి మరి నాగాలు పెట్టేస్తోంది.

వీడ్కోలు

పలికవై మానవతా
 మౌలికవై భారతము మనుషులవిధా
 లా లోల కాంతి శిఖరై
 కులితీవా? యిందరమ్మ! ప్రకారతకెరవై
 గోళి శిఖర మొరిగికో? తు
 వార వలారము క్రుంగి సమీపదో? ఒ
 భారత రమణు శిరస్సు
 దూరము! నీవు ముము దా మూరము దనగనె
 దీమలకకదిన్నెవ్వరు?
 మానవత! నిన్ను ఏడి మాత్ర రహిత సం
 తానమన కుములు జనలా
 మాన వ్యాధులు రోదనము! ఇందరవింకో?
 కంటికి కడవెడు కన్న
 రింటికి చనరాని మనసు. ప్రావయుద్వారం
 బందిన వేదన, మెమిడు
 మంటిమి వీడ్కోలివై కవో షోగువులనె

- మొవ్వ వృషాద్రిపతి

అచేమంటే ప్రాణం బాగాలేదు అంటుంది
 ఎక్కడలేని డబ్బు ఆ కుంటి కొడుక్కి మందు లిప్పించడానికే చాలదు! అని విసుక్కుంది ఒసారి మంగి డబ్బుడికి?

మరోసారి ఎవరో స్పెషలిస్టు వచ్చాడంటూ పట్టాలు తాకట్టు పెట్టి కొడుకును తీసుకెళ్తున్న మంగిని మందలించింది వాసంతి -

ఎందుకో మంగీ! ఈ వెదవకోసం నెత్తురోడ్డి సంపాదించిన డబ్బు ఇలా తగలేస్తావ్? వినాటికైనా వీడు బాగుపడతాడా? కాళ్ళు ఇంక రాపని హాస్పిటల్లో చెప్పనే చెప్పారాయ్! ఇలాంటి వాళ్ళు బ్రతికి ఎవర్ని వుద్దరించాలి! బతికున్న వాళ్ళని చంపడానిక్కాకపోతో! అనేసింది అది మంగి మీద జాలో లేక తన పన్నకి ఇబ్బంది రావడంవల్ల కలిగిన చిరాకో సరిగ్గా చెప్పడంకష్టం

ఆమె మాటలకి మంగి ఇంట్లోంచి వస్తున్న రాసుల కూడా తెల్లబోయారు
 ఎం చేస్తాం అమ్మగోరూ! బతికున్నాక సూడక, మంటిపుంచక తప్పదుగదా! అంటూ వెళ్ళిపోయింది మంగి

అప్పుడుగానే తనన్నమాట ఎంత కఠినంగా ఉందో అర్చకాలేదు వాసంతికి

'వానికి తోడు రామం కూడా వసూ! నువ్వు ఒకోసారి మనుషులు ఎంత హార్డ్ అయ్యేలా మాట్లాడతావో గదిలో ఒంటరిగా కూర్చుని ఆలోచించు! మంగి నీ పనిమనిషిగానే నీ ఛానెలకాదు! నువ్వసహ్యంచుకునే పనివాడికి కన్నతల్లి! ఆడపుటక పుట్టి, అందునా ఇద్దరు బిడ్డలు తల్లివైయ్యుండి నువ్వెలా మాట్లాడావంటే నిజంగా నేను సగుపడుతున్నాను! పదునుగా అనేసి గదిలో కెళ్ళిపోయాడు

వాసంతి మొహం అవమానంతో నూ, సిగ్గుతో నూ కుందిపోయింది!

 పరమాటతో గతం గుర్తొచ్చిన వాసంతి ముఖం చిన్నబోయింది

ఆశుతర్పణం

కంచే
చేను మేసింది!
వీరకృపాణం
విరికి పందలా
కృర హత్య గావించింది!
"మతోన్మాదపు
తుపాకీ గుల్లకు
మానవత్వం
బలయిపోయింది!"
ఇంతేనా
మన చరిత్ర గతి!
ఇదేనా
మనం సాదించిన
ప్రగతి!?"

—“సింహం”

ధృవ తార రాలిపోయింది!

ఇందిర కామ ఒక వ్యక్తి
ఆమె ఒక మహా శక్తి
పేదల పాలిట పెన్నెద్ది
బడుగు వర్గాల నిది

“ఇందిరాప్రియదర్శిని”
చిత్రం : డా. కె. దశరథరామ్, విజయనగరం

ప్రపంచంలో ఆమెకు లేదు పోటీ
అసమాన ప్రతిభలో ఆమెకు ఆమె సాటి
ఆమె పదవి ఉన్న నాడు- లేని నాడు
ప్రజలను విడవలేదు ఏనాడు
ప్రజా సంక్షేమమే ద్యేయంగా
చేశాచివృద్ధి ఆశయంగా

అవిటి ప్రాణి

నిజమే! వెదప కాక గురించి తనింత
ఆరాటపడిందే కడుపున పుట్టిన బిడ్డను గురించి
మంగి అంత ఆరాటపడ్డంతో వింతముంది?
అసలు తను అంత అసహ్యంగా ఎలా
ప్రవర్తించింది? తాను తల్లి అయివుండి ఓ
మాతృ మూర్తి ప్రేమను అంతలా అవమానించింది
అంటే తననేదో భూతం అవహించి వుండాలి!
కానీ ఆ భూతం భర్త ఇప్పుడు వాళ్ళరించేదాకా
వదిలేద్దా?
కాదు! అహంకారం! 'పనిమనిషి' అన్న
చిన్నమాపు! తన పన్ను సవ్యంగా జరగడం లేదన్న
చిరాకు!
ఇవన్నీ కలిపి తననో కక్కోటకురాలిగా
చేశాయి!
నిజంగా తన ప్రవర్తనకి తాను సిగ్గుపడాలి!
తల్లుకున్నకొద్దీ వాసంతిలో హస్తాత్కావం, మంగి
మీద రేపం పెరిగిపోతున్నాయి!
'ఏమైనా సరే' సిగ్గుపడకుండా తాను
ప్రవర్తించిన తీరుకు మంగిని క్షమార్పణ
అడగాలి! తను దూరం ఆలోచించక అలా
ప్రవర్తించిందనీ, ఆ పని వాడిమీద తనకేమీ
పగలేదనీ, అవసరం అయితే తానే డబ్బు కర్చుపెట్టి

వాణ్ణి డాక్టర్ కి మాపిస్తాననీ మంగికి చెప్పాలి!
అనుకున్న తరవాతగానీ ఘాసంతి మనసు
శాంతించలేదు
'అది కుంటికాకీ కాచమ్మగోరూ మరేదో కాకీ'
అని మళ్ళీ అంటు ముందు కూర్చుంది మంగి
అవును మంగి! అదిగో ఆ కాకీ బతికే వుంది
అవును ఇంతసేపేం చేశావ్? అంది వాసంతి
నవ్వుతూ
'పక్కంటి అమ్మగోరు మా అబ్బాయి గురించి
అడుగుతుంటే
'ఓ! నిజమే మంగి! వాణ్ణి జాగ్రత్తగా
చూసుకో! వెదప అంటుకేలే ఎప్పుడూ
వుండేవోకాన్న అలసయంగా వచ్చినా నేనేం అన్న!
అరే! ఏమిటలా చూస్తున్నావ్? నన్ను నమ్మడం లేదు
కదూ? సారీ మంగి! నీ విషయంలో నేను చాలా
దారుణంగా ప్రవేరించాను అందుకు నిజంగా
సిగ్గుపడుతున్నాను కానీ మీ వాడిమీద నాకేం
పగలేదు మంగి!' అంది వాసంతి మెల్లగా
మంగి ఓ సారి ఆమెకు చూసి భారంగా
నిట్టూర్చింది
మంగి! అయ్యగారికి తెలిసిన బోన్ స్పెషలిస్ట్
ఒకాయన వచ్చారట! ఆయనకి నీకొడుకుని

చివరి క్షణం వరకు పని చేసింది
అందరి హృదయాలలో నిలచిపోయింది
అందుకే ఆమె అందరకు 'అమ్మ'
అట్టడుగు వర్గాల వారికి ఆశాజ్యోతి 'ఇందిరమ్మ'
మతాంధుల తుపాకీ గుళ్ళకు బలైపోయింది
భారత రాజకీయ ఆకాశంలో ధృవతార రాలిపోయింది
—సురా అప్పారావు

ఆశాజ్యోతి

బలహీన వర్గాల
ఆశాజ్యోతివి నీవు!
అలీన ఉద్యమ
అధ్యక్షురాలవు నీవు!
ప్రపంచ ప్రఖ్యాత
రాజకీయవేత్తవు నీవు!
ఇరవై సూత్రాల పధకం
ప్రతిపాదకురాలవు నీవు!
దెబ్బైకోట్ల ప్రజానీకానికి
'అమ్మ'వు నీవు!
ప్రజల అభ్యున్నతికోసం
అహర్నిశలు కృషి చేసావు
వారి భవిష్యత్తే
నీ భవిష్యత్గా భావించావు
ఇందిరా గాంధీ!
ఎందుకీ లోకం నీవు లేంది?

—నగమ్

చూవిద్దాం ఏమైనా ఫలితం కనిపిస్తుందేమో!
ఉత్సాహంగా అంది వాసంతి
ఇంక ఆ అవసరం నేడమ్మా! మంగిగొంత
ఒణికింది
అదే? తెల్లబోయింది వాసంతి
'నాబిడ్డ మట్టిలో కల్పిపోయి నా కట్టాలు
తప్పించేశాడమ్మా!
'మంగి!
అవునమ్మగారూ! మీ రెల్లిన మర్నాడే ఆడు
సచ్చిపోయాడు! ఇంక ఒక్కనాగా కూడా
ఎట్టును! అంటు జాగ్రత్తగా తోపుతాను! ఇంటి
కెల్లాలని తొందరపడను! అన్నివట్లూ మీకు నచ్చేలా
సేస్తాను!
ఆ బగమంతుడికి నామీద దయ కలిగించమ్మా!
ఆండుకే అణ్ణట్టి కెల్లి పోయాడు! నా కింకా అంతా
సుకవేనమ్మా! తవరన్నట్టు ఆడు సచ్చిపోయి బతికి
పోనాడు!
మోకాళ్ళ మద్య తల దూర్చుకుని, దుఃఖా న్నావుకో
వాలని ఎంత స్రయతంతం చేసినా దుఃఖం ఆగక
బోరు మంటున్న మంగిని చూసి కొద్దిపాటి పోయి
ప్రతిమలా నిల్చుండి పోయింది వాసంతి